

Janusz Welento

1929. január 1-én született értelmiségi családban Wilnóban.

1948-1952 között Lublinban a Maria Curie-Skłodowska Egyetem Állatorvosi Karán tanult. Tanulmányai befejeztével állatorvosi diplomát kapott. 1960-ban a Lublini Mezőgazdasági Akadémia Állatorvosi Karának tanácsa a benyújtott disszertációja megvédése után doktorrá avatta. Ezt követően 1964-ben az addig végzett tudományos munkássága és a benyújtott habilitációs disszertációja alapján a Lublini Mezőgazdasági Akadémia Állatorvosi Karának tanácsa docenssé nevezte ki. Mint ilyen nyert beosztást az Akadémia Állatorvosi Karának anatómiai tanszékén, amelynek először beosztottja volt, majd az ezt követő években tovább lépett előre, és az intézet igazgatója lett, mely vezető beosztást mind a mai napig betölti.

Welento professzort pályafutása során elért tudományos munkásságának elismeréseként a Lengyel Népköztársaság Államtanácsa 1977. február 3-án kelt határozatával a Lengyel Népköztársaság legmagasabb tudományos fokozatával tüntette ki, amikor is a nyilvános rendes egyetemi tanári címet adományozta számára.

Tudományos munkássága 64 kutatási témát ölel fel, melyből 19 munka önálló, míg 45 témát a vezetése alatt álló kutatócsoporttal együtt dolgozott ki. Különösen kiemelkedő a háziállatok vegetatív idegrendszerével kapcsolatosan végzett kutatómunkája. Ezen kívül számos belföldi és külföldi tudományos rendezvényen előadás formájában számolt be kutatásairól. Közel 100 tudományos munka és kézikönyv ismertetését, illetve recenzióját készítette el. Eddigi tudományos munkássága a következő csoportokra oszlik:

Tudományos munkássága első időszakában a histogenezis, ontogenezis és az agyvelő mikroszkopikus felépítésének tematikájával foglalkozott, ebből az időből különösen kiemelkedik komplex munkássága, mely egyben disszertációja is volt: „A sertésagyvelő egyedfejlődése”. Ugyancsak komoly tudományos munkásság a vezetése alatt elkészített stereotaktikus atlasz a juh hypothalamusáról, amely mind módszerében, mind tudományos megállapításában egyedülálló munka, és a legfontosabb anatómiai bázis a fiziológiai kutatások számára.

A későbbi években egyre mélyrehatóbb kutatások jellemzik tudományos munkásságát. Ezek zömükben kísérleti munkák, amelyet klinikusokkal közösen végzett; kiterjed a diagnosztikai módszerekre, a vegetatív központok organosomatopijájára. Welento professzor elméleti kérdésekkel is foglalkozik, így az „Anatomo-funkcionális változási problémával a sérült idegsejtek esetében”, amely a klinikusok számára is igen értékes munka. Számos tudományos folyóiratban jelennek meg közleményei, így az „Acta anatomica”, az „Anatómiai útmutatások”, stb.

Az utóbbi években közölt tudományos munkáiban külön is figyelmet érdemel az állatorvosi szakszótár, mely Lengyelországban, de a világon is egyike az elsőknek. Ez a mű igen fontos segédeszköz mind a kutatók, mind a jövő állatorvosai számára. Welento professzor társszerzője a „Háziállatok topografikus anatómiai atlasza”-nak. Ezt mind belföldön, mind külföldön nagy elismeréssel fogadták. Ez évben jelenik meg könyve „Nomina anatomica veterinaria”.

Welento professzor tudományos munkásságát külföldön elismerik és számos szerző könyvében hivatkozik a professzor kutatási eredményeire.

Így pl.

- a) J.R.M, Innes, L.Z. Sannders: Comparative neuropathology, Academic Press. New York-London, 1962.
- b) R. Barone, J. Doucet: Recherches sur la morphologie et la topographie de la substance grise dans le bulbe rachidiens du boeuf Ann. Biol. anim. 4. 1964.
- c) E. Freud: Karnaveale und deren Zytologie in der Brücke des Meerschweinen. Arch. Exp. Vet. Med. 23. 6. 1969.
- d) E. Lauer: Basic Sciences. Neuroanatomy. Progress in Neurology and Psychiatry. Gruce a. Stratton, New York, 1970.
- e) R. Nickel, A. Schumer, E. Seiferte: Lehrbuch der Anatomie der Haustiere. Neruensystem, Sinnensorgane... P. Parey, Berlin-Hamburg, 1975.

Welento professzor számos tudományos társaság tagja, így a Lengyel Anatómiai Társaságnak, a Lengyel Tudományos Akadémia Állatorvostudományi Bizottságának, és a Lengyel Mezőgazdasági Minisztérium Tudományos Tanácsának tagja. Ugyanakkor a tudományos titkári tisztséget tölti be a Lengyelországban megjelenő „Archivum Veterinarium Polonicum” c. tudományos folyóirat szerkesztőbizottságában.

Hosszú évek óta Welento professzor számos, felelősségteljes állami vezetői beosztást is betölt a Lublini Mezőgazdasági Akadémián. 1969-72 között ő volt az Állatorvosi Kar dékánja, majd 1972-ben az Akadémia rektorává választották, és azóta is ezen tisztség viselője. Welento professzor igen fontos szerepet játszik a politikai és társadalmi életben, mind országos, mind Lublin város tekintetében számos társadalmi szerv tagja.

Tudományos, oktatói, nevelői, társadalmi és politikai tevékenységéért számos alkalommal részesült állami és minisztériumi kitüntetésben. Több tudományos társaság tüntette ki különböző díjakkal, és 8 ízben részesült a minisztérium által alapított Felsőoktatási Tudományos Díjban.

Forrás: A Debreceni Egyetem Agrártudományi Centrum Díszdoktorai (Szerkesztette: Jávor András, Debrecen 2002)